

UZASADNIENIE

Projekt zarządzenia wynika z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zawartego w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody” i sporządza się go w celu:

1) uregulowania stanu prawnego rezerwatu. Rezerwat został uznany zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 18 lutego 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. poz. 54). Wydany na podstawie art. 13 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 25, poz. 180, z późn. zm.) akt prawny uznający rezerwat utracił moc obowiązującą. Utrata jego mocy, jest wynikiem kolejno wprowadzanych nowelizacji ustawy o ochronie przyrody. Wskazać przy tym należy również, że stan ten nie oznacza likwidacji rezerwatu, gdyż kolejne ustawy o ochronie przyrody oraz akty wykonawcze do tych ustaw podtrzymały jego byt. Pierwszą regulacją nowelizującą ustawę z 1949 r. w zakresie rezerwatów przyrody była ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. poz. 1079, z późn. zm.). Poprzez art. 64 ww. ustawy zachowywała ona moc tego aktu prawnego, do czasu wydania przepisów wykonawczych do tej ustawy. Wskazać przy tym należy również, że w dniu 17 października 1997 r. weszła w życie Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U, Nr 78, poz. 483, z późn. zm., zwana dalej „Konstytucją”). Art. 241 ust. 6 Konstytucji stanowi, że w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie Konstytucji, Rada Ministrów miała ustalić, które z uchwał Rady Ministrów oraz zarządzeń ministrów lub innych organów administracji rządowej, podjęte lub wydane przed wejściem w życie Konstytucji wymagają, stosownie do art. 87 ust. 1 i art. 92 Konstytucji, zastąpienia ich przez rozporządzenia. Konstytucja zobowiązała równolegle Radę Ministrów do przedstawienia sporządzonego projektu Sejmowi. Rada Ministrów nie ustaliła, które zarządzenia ministrów wymagają zastąpienia przez rozporządzenia. Ani Konstytucja, ani inny przepis prawny nie określili, aby tego rodzaju zarządzenia straciły moc prawną po upływie 2 lat od wejścia w życie Konstytucji. Stosownie jednak do art. 93 ust. 2 Konstytucji zarządzenia te, a więc i zarządzenia w sprawie uznania za rezerwat przyrody wydane na podstawie art. 13 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody, stały się zarządzeniami wewnętrznymi. Ustawodawca kolejną zmianą ustawy o ochronie przyrody, wprowadzoną art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21), zachował dla rezerwatu statut formy ochrony przyrody, czyniąc go rezerwatem przyrody w rozumieniu art. 1 pkt 20 lit. b tej ustawy. Ustawodawca uchwalając ten przepis nałożył jednocześnie na wojewodów obowiązek ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa wykazu rezerwatów przyrody położonych na terenie województwa, a utworzonych przed 31 grudnia 1998 r. Wojewoda Mazowiecki wypełniając ten obowiązek ogłosił taki wykaz Rozporządzeniem Nr 274 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 269, poz. 6860), w którym rezerwat przyrody Wydma Mołozewska został uwzględniony. Kolejne przedłużenie funkcjonowania rezerwatu stanowi przepis art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zgodnie z którym, wymienione w nim formy ochrony przyrody utworzone przed dniem wejścia w życie cyt. ustawy, w tym rezerwaty przyrody, stają się formami ochrony

przyrody w rozumieniu tej ustawy. Powyższe pozwala stwierdzić, że akt prawny wydany w sprawie rezerwatu na podstawie ustawy o ochronie przyrody z 1949 r. ostatecznie utracił swoją moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 169 przywołanej wyżej ustawy utraciła moc ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody, która poprzez art. 64 zachowywała w obrocie wydany w sprawie rezerwatu akt prawny. Nie oznacza to likwidacji samego rezerwatu, będącego w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody formą ochrony przyrody. Ewentualne zniesienie z rezerwatu statusu ochrony mogłoby nastąpić poprzez wydanie stosownego aktu prawnego. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody utworzenie lub powiększenie rezerwatu, jest celem publicznym w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami. Sam fakt istnienia rezerwatu (cel publiczny) wywołuje konsekwencje natury prawnej, tj. wprowadzenie poprzez art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody szeregu obostrzeń w sposobie jego użytkowania, skierowanych do każdego podmiotu. Ustawowe ograniczenie sposobu użytkowania gruntów stanowiących rezerwat wywołuje skutki *erga omnes*, określające także sposób wykonywania przysługującego właścicielowi prawa własności, tworząc w ten sposób dla niego *sui generis* służebność gruntową. Tak zdefiniowane prawo czyni regulację prawną normującą sprawę rezerwatu powszechnie obowiązującym źródłem prawa miejscowego, które z chwilą wprowadzenia w życie, w znaczący sposób wpływa na określone skutki prawne, w tym o znaczeniu gospodarczym, w stosunku do wszystkich podmiotów, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym jego oddziaływania. Taki stan prawny sprawia, że funkcjonowanie rezerwatu, jako formy ochrony przyrody, wyłącznie w oparciu o przepisy ustawy o ochronie przyrody, wymusza przeprowadzenie nowelizacji aktu uznającego rezerwat, poprzez wydanie w jego sprawie przepisu wykonawczego, w formie powszechnie obowiązującego aktu prawa miejscowego;

2) dostosowania przebiegu granicy rezerwatu do obowiązującego podziału ewidencyjnego. Punktem wyjściowym przy określaniu granicy rezerwatu były akty prawne uznające tę formę ochrony. Ustalając granice rezerwatu, w pierwszej kolejności określono sposób podziału przestrzennego terenu zgodny ze stanem na dzień uznania rezerwatu. Następnie granice te odniesiono do granic działek ewidencyjnych wynikających z aktualnie obowiązującego podziału przestrzennego rezerwatu. Na tej podstawie określono współrzędne granicy rezerwatu w układzie państwowym, uwzględniając przy tym różnice w podziale przestrzennym zobrazowanym na aktualnie obowiązującej mapie i mapie obowiązującej w dniu uznania rezerwatu.

Powierzchnia rezerwatu wynikająca z ewidencji gruntów i budynków wynosi 114,5327 ha, natomiast powierzchnia wynikająca z powierzchni poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu (matematyczna suma pola powierzchni rzutu) wynosi 114,53 ha. Powierzchnia rezerwatu wykazana w akcie prawnym powołującym go do życia różni się od powierzchni wykazanej w niniejszym projekcie zarządzenia. Rozbieżność ta prawdopodobnie jest efektem nieprecyzyjnego określenia powierzchni poszczególnych działek wchodzących w skład rezerwatu. Mając jednak na uwadze różnicę pomiędzy powierzchnią rezerwatu wykazaną w zarządzeniu Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 18 lutego 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. poz. 54), a powierzchnią wykazaną w niniejszym projekcie, zwrócono się do właściciela gruntów znajdujących się w obrębie tego rezerwatu oraz do

Urzędu Gminy Jabłonna Lacka z prośbą o zaopiniowanie niniejszego projektu zarządzenia. Zarówno właściciel tych gruntów – Wspólnota Wsi Mołożew-Wieś (pismem z dnia 25 czerwca 2018 r.), jak i Wójt Gminy Jabłonna Lacka (pismem z dnia 12 czerwca 2018 r.) nie wniósł uwag do przebiegu granic rezerwatu przyrody Wydma Mołożewska;

3) ustalenia rodzaju, typu i podtypu rezerwatu przyrody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzaju, typów i podtypów rezerwatów (Dz. U. poz. 533);

4) wyłączenia z obszaru rezerwatu fragmentu drogi publicznej, przebiegającej na jego obrzeżach, wybudowanej jeszcze przed uznaniem tego rezerwatu przyrody.

Mapy stanowiące załącznik do zarządzenia, jak również wykazy współrzędnych punktów załamania granic zostały sporządzone w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, który jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990, z późn zm.).

Przedmiotowy projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przedstawił opinię w przedmiocie niniejszego projektu zarządzenia pismem z dnia 5 października 2021 r. znak: DZP-WO.6200.17.2021.SW. Rozpatrując te uwagi poprawiono treść zarządzenia zmieniając tytuły kolumn w tabelach przedstawiających wykaz współrzędnych punktów załamania granic (zamienione kolumny X i Y) oraz błędny publikator ustawy o ochronie przyrody.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt zarządzenia, w związku z zakazami, jakie zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody obowiązują w stosunku do rezerwatu przyrody, będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia, jako akt prawa miejscowego, podlega na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464, z późn. zm.), uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim i na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody zaopiniowaniu przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą żadnych dodatkowych skutków finansowych zarówno dla budżetu państwa jak i dla jednostek samorządu terytorialnego.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje:

- 1) teren objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000 dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.UE.L.2010.20.7), w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jako specjalny obszar ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001;
- 2) teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny

i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011.

Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.